

Projektet er gennemført i et samarbejde mellem Fonden for Entreprenørskab, Tænk tanken DEA og Industriens Fond.

Opsamlingsrapport: **Iværksætter** på erhvervsuddannelserne

DEA

INDUSTRIENS FOND

FONDEN FOR ENTREPRENØRSKAB
MEDLEM AF JA WORLDWIDE

Udarbejdet af:

Sidse Frich Østergaard-Thygesen, programleder, Tænk tanken DEA
Jon Østergaard Eilenberg, ph.d., seniorkonsulent, Tænk tanken DEA
Lukas Hidan, seniorøkonom, Tænk tanken DEA
Casper Jørgensen, analyseleder, Fonden for Entreprenørskab
Susanne Kærn Christiansen, projektkoordinator, Fonden for Entreprenørskab
Signe Rasmussen, kvalitativ analysekonsulent, Fonden for Entreprenørskab

Udgivet december 2021

Tænk tanken DEA
Fiolstræde 44
1171 København K
www.dea.nu

Fonden for Entreprenørskab
Ejlskovsgade 3D
5000 Odense C
www.ffefonden.dk

Denne undersøgelse er gennemført i et samarbejde mellem Fonden for Entreprenørskab, Tænkertanken DEA og Industriens Fond.

Undersøgelsen er en del af et større projekt, der indeholder følgende udgivelser, der alle er tilgængelige her <https://ffefonden.dk/viden/vidensbank/ivaerksaetteri-pa-erhvervsuddannelserne-analyserapporter/>

- Undervisning i iværksætteri på eud
- Hvilke faglærte starter virksomhed og hvilke virksomheder overlever?
- Undervisning i iværksætteri nationalt og internationalt
- Opsamlingsrapport

Fonden for Entreprenørskab og Tænkertanken DEA vil gerne takke Industriens Fond for at have støttet projektet, Henrik Casper, der bidrog med ideen til udvikling af projektet, og følgegruppen, der har været tilknyttet projektet.

Følgegruppen bestod af:

Christina Laugesen

Chefkonsulent, Lederne

Christian Schultz

Sekretariatschef, Landbrugsskolerne

Jens Kirkegaard

Uddannelseskonsulent, 3F

Karina Beg Poulsen

Chefkonsulent, DA

Kasper M. Rasmussen

Chefkonsulent, SMV Danmark

Lars Ahm

Konsulent, Tekniq-arbejdsgiverne

Marianne Kragh

Chefkonsulent, Dansk Erhverv

Merete Hende

Chefkonsulent, Industriens Uddannelser

Mette Louise Pedersen

Chefkonsulent, DI

Morten Theodor Bay

Næstformand, Uddannelsesforbundet

Pernille Hjermov

Chefkonsulent, NCE

Susanne Ottesen

Leder af Politik og uddannelse, HK

Tove Svejstrup Christensen

Eud-direktør, TEC, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier

Indhold

Indledning	1
Mange faglærte iværksættere, men stor forskel på hovedområder	5
- 30 pct. af de nye iværksættere er faglærte	5
- Byggebranchen og detailhandelen de største brancher for faglærte iværksættere	5
- Få kvinder bliver faglærte iværksættere	5
Faglærte iværksættere har en høj overlevelsesgrad, og den er endnu højere for faglærte, der starter virksomhed med andre	7
- Få starter virksomhed med andre faglærte	7
- Højere overlevelsesgrad for faglærte, der starter virksomhed sammen med andre	7
- Bliver iværksættere nogle år efter svendebrevet	8
Under halvdelen af underviserne mener, det er vigtigt at undervise i iværksætteri	11
- Delvis opbakning blandt undervisere til at undervise i iværksætteri	11
- Mange underviser i iværksætteri, men der er forskelle mellem eud-retninger	12
Flere undervisere oplever barrierer for undervisning i iværksætteri	15
- Mangel på efteruddannelse, tid og undervisningsmateriale besværliggør undervisningen	15
- Undervisning i iværksætteri ligger ofte tidligt i uddannelsen	16
- Undervisere i iværksætteri har ofte erfaring med området	16
Implikationer og anbefalinger	19
Litteratur	21

01

Indledning

Iværksætteri er en vigtig faktor for den fremtidige beskæftigelse og velstand grundet den jobskabende og innovation, som nystartede virksomheder står for. Nye virksomheder, som er under ét år gamle, har over de seneste 20 år udgjort mere end 10 pct. af alle virksomheder i Danmark¹. Nye virksomheder står for en relativt stor del af jobskabelsen og er ofte mere produktive end etablerede virksomheder (ROCKWOOL Fonden 2015). Derfor spiller iværksætteri en vigtig rolle for innovation og udvikling i forhold til dansk økonomi. Ikke mindst set i lyset af behovet for ydelser og produkter, der er relateret til den grønne omstilling.

I skrivende stund er hver tredje iværksætter faglært (Lederne 2019), hvilket også gør det centralt at se på, hvilke kompetencer og færdigheder faglærte har i forhold til at udvikle nye og eksisterende virksomheder. Det gælder for langt de fleste erhvervsuddannelser, fra frisøren og smeden til de merkantilt uddannede. For nogle faglærte, fx elektrikere og VVS'ere, kræver det dog en erhvervsakademiuddannelse som elinstallatør eller VVS-installatør at kunne starte en autoriseret el- henholdsvis VVS-virksomhed.

Derfor er det centralt at se på, hvordan erhvervsuddannelserne forbereder faglærte til at starte egen virksomhed. Samtidig kan et fokus på iværksætteri bidrage til at styrke søgningen til erhvervsuddannelserne. På trods af en massiv indsats fravælger de unge stadig erhvervsuddannelserne til fordel for de gymnasiale uddannelser; søgningen fra grundskolen til erhvervsuddannelserne er faldet fra ca. 30 pct. i 2002 til knap 20 pct. i 2021 (DEA 2018, Børne- og Undervisningsministeriet 2021). Det er en udfordring i forhold til at sikre både den private og den offentlige sektor velkvalificerede medarbejdere – og allerede nu er der mangel på faglært arbejdskraft. Fokus på iværksætteri på erhvervsuddannelserne kan være en løftestang, der understøtter rekruttering – både direkte fra grundskolen og blandt de unge voksne. Fokus på iværksætteri kan gøre det synligt, hvordan uddannelserne kan give faglærte redskaber både til at kunne indgå i eksisterende virksomheder med større forståelse for virksomhedsdrift og til at kunne starte egen virksomhed og blive selvstændige, når svendebrevet er i hus.

I lyset af politiske aftaler som "Fra folkeskole til faglært" (Børne- og Undervisningsministeriet 2018) og interesse for øget rekruttering til erhvervsuddannelserne samt den store andel af faglærte, som starter egen virksomhed, er der behov for indsigt i, hvordan erhvervsuddannelserne forbereder faglærte til en karriere som iværksætter.

Formålet med projektet "Iværksætteri på erhvervsuddannelserne", som er gennemført i et samarbejde mellem Fonden for Entreprenørskab og Tænk tanken DEA med støtte fra Industriens Fond, har været at tilvejebringe netop denne indsigt.

¹ Egne beregninger på baggrund af tal fra Danmarks Statistik.

Hovedresultater og anbefalinger fra projektet præsenteres i denne opsamlingsrapport, som inddrager resultater fra tre delundersøgelser.

For det første tegnes et overblik over omfanget af iværksætteri blandt faglærte, samt hvilke faglærte der starter egen virksomhed. Derudover undersøges overlevelsesgraden blandt virksomheder startet af faglærte. Delundersøgelsen bygger primært på en analyse af registerdata og interviews med faglærte iværksættere.

For det andet undersøges det, hvordan der arbejdes med iværksætteri på erhvervsuddannelserne, herunder hvilke underviserkompetencer der er til stede for undervisning i iværksætteri, samt undervisernes oplevede barrierer i undervisningen. Delundersøgelsen bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt knap 2.500 undervisere på erhvervsuddannelserne og interviews med undervisere.

For det tredje kortlægges viden om iværksætteri på erhvervsuddannelserne i Danmark og i udvalgte europæiske lande, herunder eksempler på god praksis inden for undervisning i iværksætteri på erhvervsuddannelserne.

Læs alle rapporter her: <https://ffefonden.dk/viden/vidensbank/ivaerksaetteri-pa-erhvervsuddannelserne-analyserapporter/>

Opbygningen af erhvervsuddannelserne

I rapporten er gruppen af faglærte iværksættere delt op efter de fire indgange til uddannelserne²:

- FJO: fødevarer, jordbrug og oplevelser (fx slagter-, frisør- eller landbrugsuddannelsen)
- KHF: kontor, handel og forretning (fx kontor-, handels- eller detailhandelsuddannelsen)
- OSP: omsorg, sundhed og pædagogik (fx tandklinik-, pædagogisk assistent- eller social- og sundhedsassistentuddannelsen)
- TBT: teknologi, byggeri og transport (fx tømrer-, mekaniker- eller buschaufføruddannelsen)

De fleste erhvervsuddannelser er opdelt i et grundforløb og et hovedforløb. Mens grundforløbet introducerer eleverne til faget, er hovedforløbet mere specialiseret med bl.a. fokus på faglige kompetencer og vekslen mellem skoleforløb og praktikforløb. Desuden skelnes der på erhvervsuddannelserne mellem grundfag og erhvervsfag. Hvor grundfagene giver eleverne en generel forståelse, fx dansk eller samfundsfag, er erhvervsfagene mere fokuseret på specialiserede kompetencer inden for fagene.

² Inddelingen følger samme gruppering som i <https://www.ug.dk/uddannelser/erhvervsuddannelser>.

Freedom

Family

WEALTH

Travel

SUCCESS

love

AMBITION

Don't give up!

TARGET

NEW YEAR

Plans

Bar chart icon

Balance icon

TO DO LIST
- EXERCISE
- FEEL HAPPY
- HEALTHY

Future

• Money
• Career
• Love

Dreams

HOPE

BONUS \$\$\$

Home icon

\$\$\$ icon

Get 8 Mins

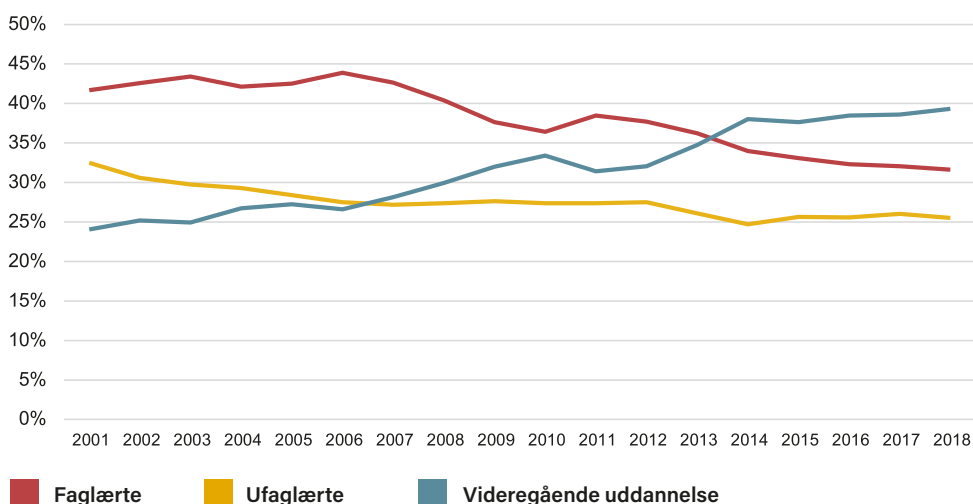
02

Mange faglærte iværksættere, men stor forskel på hovedområder

På baggrund af tal fra Danmarks Statistik tager registeranalysen udgangspunkt i godt 320.000 nye iværksættere i 2001-2018 og deres nye iværksættervirksomheder. Analysen sætter fokus på de knap 40.000 faglærte iværksættere, som har startet ny virksomhed siden 2014. Herunder hvem de er, hvad der kendetegner deres nye virksomheder, og i hvor høj grad virksomhederne overlever de første tre år.

30 pct. af de nye iværksættere er faglærte

Det svarer til 7-8.000 iværksættere årligt siden 2014. Andelen har dog været faldende siden 2001.

Figur 1 / Udvikling i nye iværksætteres uddannelsesniveau

Kilde: Egne beregninger på baggrund af tal fra Danmarks Statistik
Anm.: Databrud i 2014, hvilket gør det muligt at koble mere end én ejer per iværksættervirksomheder fra 2014.

Byggebranchen og detailhandelen de største brancher for faglærte iværksættere

Iværksættere med en detailhandelsuddannelse, tømreruddannelse eller kontoruddannelse udgjorde en tredjedel af alle nye faglærte iværksættere i 2018. Og det er typisk inden for byggebranchen eller detailhandelen i Øst- eller Sydjylland, at mange faglærte starter virksomhed.

Få kvinder bliver faglærte iværksættere

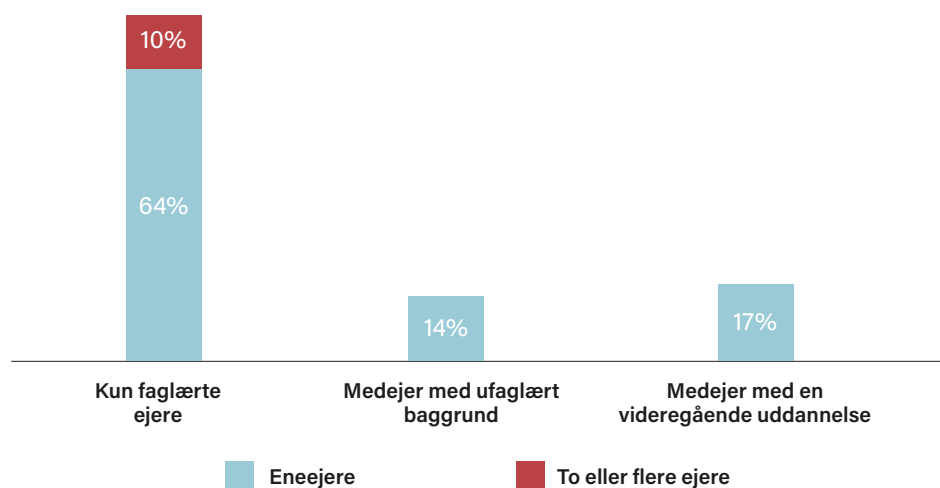
Hver femte nye iværksætter med en faglært baggrund er kvinde, mens det er næsten hver anden kvinde, som har en faglært uddannelsesbaggrund blandt alle 20-69-årige i befolkningen. De faglærte kvinder har typisk uddannelser, som er rettet mod offentlige arbejdspladser, fx SOSU-uddannelsen.

03

Faglærte iværksættere har en høj overlevelsesgrad, og den er endnu højere for faglærte, der starter virksomhed med andre

Få starter virksomhed med andre faglærte

To tredjedele af de nye virksomheder med en faglært ejer er startet af den faglærte alene, mens omkring 10 pct. er startet af to eller flere faglærte. Det er især faglærte med en baggrund inden for teknologi, byggeri og transport, der har startet virksomhed alene, mens faglærte med en kontor- eller handelsuddannelse har startet virksomhed med andre.

Figur 2 / Medejere til nye faglærte iværksættere (2014-18)

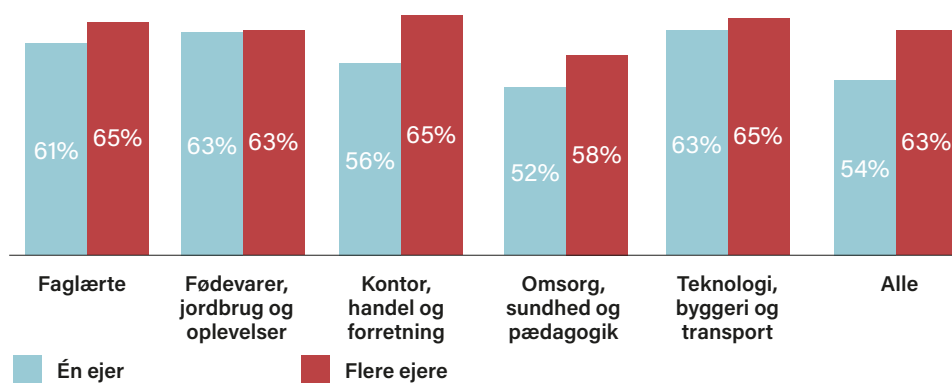
Kilde: Egne beregninger på baggrund af tal fra Danmarks Statistik

Anm.: Procentsatserne summerer ikke til 100, da virksomheder, som er startet af faglærte, kan være startet sammen med både ufaglærte og personer med en videregående uddannelse.

Højere overlevelsesgrad for faglærte, der starter virksomhed sammen med andre

Generelt er overlevelsesgraden højere for virksomheder startet af flere iværksættere sammen. Der er dog en relativt høj overlevelsesgrad blandt virksomheder startet af en enkelt faglært iværksætter sammenlignet med virksomheder, der er startet af en iværksætter med en anden uddannelsesbaggrund end faglært. Virksomheder, der er startet af en enkelt faglært, har en relativt høj overlevelsesgrad inden for teknologi, byggeri og transport samt fødevarer, jordbrug og oplevelser. Forskellen i overlevelsesgraden mellem virksomheder, der er startet af én faglært ejer og flere ejere, hvoraf mindst én er faglært, er størst inden for kontor, handel og forretning.

Figur 3 / Overlevelsesgrad blandt virksomheder startet af mindst én faglært iværksætter i 2014 eller 2015

Kilde: Egne beregninger på baggrund af tal fra Danmarks Statistik

Bliver iværksættere nogle år efter svendebrevet

Virksomheder startet af nyuddannede faglærte iværksættere har en relativt høj overlevelsesgrad. Alligevel venter flere faglærte med at starte virksomhed. Tilsyneladende venter de faglærte, til de har samme alder som nye iværksættere med en videregående uddannelse, på trods af at de er yngre, når de dimitterer fra erhvervsuddannelsen. På den anden side er der en højere overlevelsesgrad for virksomheder, der er startet af faglærte iværksættere, der venter nogle år, efter at de har afsluttet deres ordinære uddannelse, før de starter virksomhed.

04

Under halvdelen af underviserne mener, det er vigtigt at undervise i iværksætteri

Udover registerundersøgelse og interviews indeholdt nærværende undersøgelse også en spørgeskemaundersøgelse. Spørgeskemaet blev udsendt via Danmarks Statistik til 5.087 modtagere. 2.488 deltog i spørgeskemaundersøgelsen, hvilket svarer til en svarprocent på 49, hvoraf 1.967 underviste på erhvervsuddannelserne på svartidspunktet.

Der blev desuden gennemført syv semistrukturerede interviews med undervisere for at opnå et mere detaljeret indblik i forhold som fx undervisningsforløb og oplevede barrierer.

Eksempler på undervisningsforløb

Iværksætteri kan inddrages i undervisningen på erhvervsuddannelserne på forskellig vis, som beskrevet nærmere i rapporten "Undervisning i iværksætteri nationalt og internationalt". Herunder nævnes tre af de mest fremtrædende former:

Innovation camps giver eleverne et billede af, hvad det vil sige at være iværksætter, og hvilke udfordringer og aktiviteter iværksætterlivet medfører samt fremmer elevernes kreativitet og innovative tænkning. I innovation camps arbejder eleverne med rigtige virksomhedsudfordringer, fx i løbet af en 24-timers intensiv workshop.

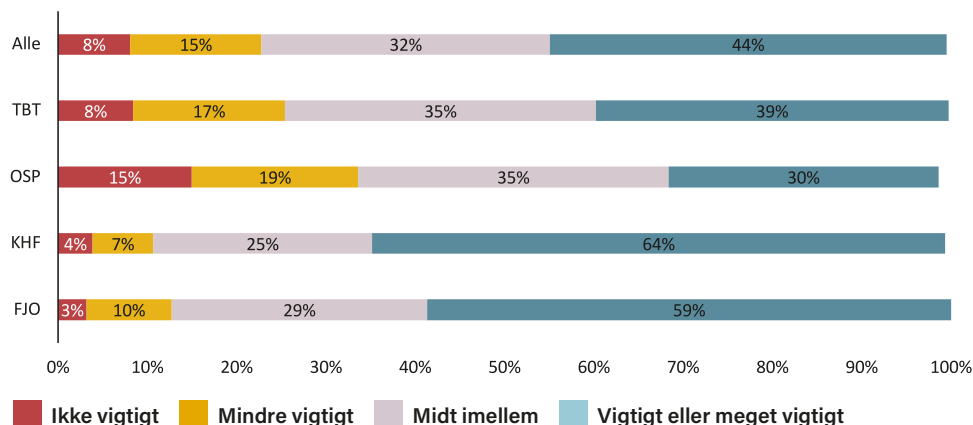
Minivirksomheder giver unge mennesker mulighed for at få erfaring med at starte deres egen virksomhed i et beskyttet miljø, i regi af skolen eller anden instans. De kan foregå både som virkelige og som simulerede forretningsaktiviteter.

Iværksætterkonkurrencer, fx Junior Achievements paneuropæiske Company Programme, kan udvikle og forbedre iværksætterkompetencer samt kompetencer inden for teamwork og kommunikation. Hvis arrangementet giver mulighed for det, kan eleverne desuden lære fra andre virksomheder/iværksættere, ligesom de kan inspirere og blive inspireret af andre elever.

Delvis opbakning blandt undervisere til at undervise i iværksætteri

I spørgeskemaundersøgelsen har 44 pct. af de adspurgte undervisere svaret, at de mener, det er vigtigt eller meget vigtigt, at der bliver undervist i elementer, der understøtter start af virksomhed. Fordelt på erhvervsuddannelsesretning mener især undervisere fra kontor, handel og forretningservice (64 pct.) og fødevarer, jordbrug og oplevelser (59 pct.), at undervisning i iværksætteri er vigtigt. Undervisere fra omsorg, sundhed og pædagogik er mindre tilbøjelige til at opfatte emnet som vigtigt.

Figur 4 / Hvor vigtigt undervisere mener, det er, at der generelt undervises i iværksætteri, fordelt på eud-retning.

Anm.: Beregninger på baggrund af 1.966 undervisere på eud

Case: Kurser for dem, der gerne vil starte egen virksomhed

Peter er i gang med sidste del af uddannelsen til klejnsmed og oplever at mangle viden om fx økonomi og bogføring – hvilket fx kan udbydes som et kursus for dem, der gerne vil starte egen virksomhed.

” En masse med økonomi og bogføring. Man kunne lave en form for kursus for dem, der gerne vil starte virksomhed, for der er mange ting, man skal sætte sig ind i med moms og afgifter og sådan noget. Det er ikke alle, der gider at læse erhvervsret i deres weekend. Folk er jo også forskellige steder i deres liv.”

Mange underviser i iværksætteri, men der er forskelle mellem eud-retninger

Knap 50 pct. har svaret, at det er deres opgave at undervise i emnet. Således har 70 pct. af underviserne på kontor, handel og forretning angivet, at det er deres opgave at undervise i iværksætteri, mens det for fødevarer, jordbrug og oplevelser drejer sig om 61 pct. og for teknologi, byggeri og transport 51 pct. Blandt undervisere på omsorg, sundhed og pædagogik har kun 15 pct. svaret, at de ser det som deres opgave. Interviews med undervisere viser ligeledes, at der er store forskelle mellem forskellige elevgruppers forudsætninger og individuelle underviseres forståelse for området.

05

Flere undervisere oplever barrierer for undervisning i iværksætteri

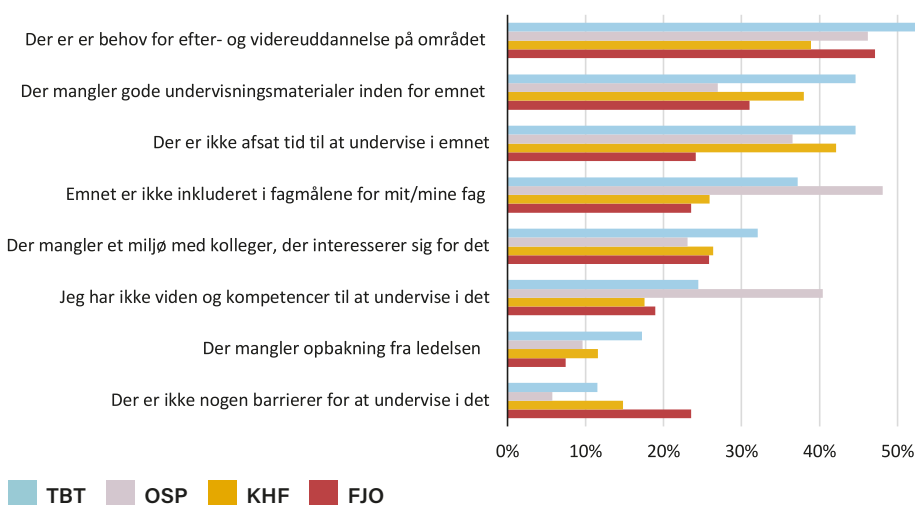
Videnskortlægningen, som er gennemført som led i dette projekt, peger på, at undervisere i iværksætteri ofte mangler de rette kompetencer og den rette viden. Især tyder meget på, at undervisere, som selv har været igennem en læringsproces inden for iværksætteri, har en fordel, når de skal undervise i det.

Andre almindelige barrierer for at kunne undervise i iværksætteri omfatter:

- Mangel på støtte fra skolens ledelse, kolleger, lokalsamfund eller erhvervsfolk, der kan dele deres erfaringer
- Mangel på afsat særskilt tid til undervisning i iværksætteri
- Udfordringer med systematisk evaluering af resultaterne af undervisningen
- Iværksætteri etableres som et enkeltstående fag eller kursus uden forbindelse med den erhvervsfaglige del af uddannelse og karrierevejledning generelt.

Mangel på efteruddannelse, tid og undervisningsmateriale besværliggør undervisningen

Blandt dem, der ser det som deres opgave at undervise i iværksætteri, er de tre største oplevede barrierer manglende efteruddannelse, mangel på tid og utilstrækkeligt undervisningsmateriale. Desuden har undervisere i interviews peget på en række andre barrierer, såsom manglende interesse eller forudsætninger hos elever samt interessekonflikter mellem uddannelsesstederne og eksisterende virksomheder med hensyn til, hvad formålet er med undervisning i iværksætteri.

Figur 5 / Oplevelser af barrierer for undervisere, der havde til opgave at undervise i iværksætteri, fordelt på eud-retning

Anm.: Beregninger på baggrund af 956 undervisere på eud, der alle mener, at det er deres opgave at undervise i opstart af virksomhed.

Undervisning i iværksætteri ligger ofte tidligt i uddannelsen

Der bliver hovedsageligt undervist i iværksætteri i grundfagene. 93 pct. af de undervisere, der primært underviser i grundfag, har svaret, at de i en eller anden grad inddrager iværksætteri i deres undervisning. Blandt de undervisere, der primært underviser i erhvervsfaglige fag, er tallet 82 pct.

En mulig forklaring på dette kan være, at undervisningen i de erhvervsfaglige fag i højere grad fokuserer på faglige kompetencer snarere end iværksætterkompetencer, mens der i grundfagene er mere plads til at inddrage elementer, der understøtter iværksætteri. Det betyder imidlertid, at undervisningen i iværksætteri ofte foregår tidligt på erhvervsuddannelserne, hvor grundfagene ofte er placeret.

Iværksætterifag på sidste del af uddannelsen

Nanna er uddannet frisør og har sin egen salon. Hun oplevede ikke, at frisøruddannelsen var målrettet det at være selvstændig, hvilket hun ellers mener, ville være oplagt, da mange frisører ender med at starte egen salon. I starten af uddannelsen blev der undervist i regnskab, men hun husker ikke præcis, hvad de lærte – og det mener hun, er et problem:

” De fleste, der starter på frisøruddannelsen, er 15-16 år. Hvis man lærer alt det der økonomi noget i starten og går på skolen i fire år, så tænker jeg ikke, at der er ret meget af det, der hænger ved, hvis man vil ud at være selvstændig, når man er færdig efter fire år.”

Undervisere i iværksætteri har ofte erfaring med området

På uddannelsesretningerne KHF, TBT og FJO har mellem 90 pct. og 95 pct. af de undervisere, der så det som deres opgave at undervise i iværksætteri, en eller anden form for erfaring. På OSP er andelen ca. 80 pct. Overordnet set har 42 pct. svaret, at de har personlige erfaringer med iværksætteri, mens 56 pct. til 62 pct. har familie, venner eller tidligere elever, som er iværksættere.

06

Implikationer og anbefalinger

På baggrund af projektets tre delrapporter og de ovenstående hovedkonklusioner kan der peges på en række områder, der kan styrkes med henblik på at facilitere god undervisning i iværksætteri på erhvervsuddannelserne. Dog er det et centralt opmærksomhedspunkt, at erhvervsuddannelserne dækker et bredt område, og at der derfor skal tages hensyn til de enkelte uddannelser og deres forskelle, når implikationerne tolkes.

For at styrke undervisningen i iværksætteri på erhvervsuddannelserne kan man overveje følgende:

Øge kendskabet blandt undervisere og elever på erhvervsuddannelserne til, at faglærte kan starte virksomhed sammen med andre

Når faglærte går sammen med andre om at starte ny virksomhed, har virksomheden større chance for at overleve på sigt, hvilket gavner både iværksætterne selv og samfundsøkonomien som helhed.

Fremme iværksætteri blandt kvindelige faglærte

Eftersom kvinder er underrepræsenterede blandt faglærte iværksættere, er der her et stort udviklingspotentiale, som kan medvirke til at øge antallet af nye virksomheder og gavne ligestillingen i samfundet.

Overvej, hvor på erhvervsuddannelserne undervisning i iværksætteri placeres

Som det er nu, ligger forløbene ofte tidligt i uddannelsen, men både undervisere og faglærte har givet udtryk for, at undervisning i start og drift af virksomhed er bedre placeret senere i forløbet, hvor eleverne har mere faglig ballast og en bedre forståelse af deres muligheder.

Udvikle egnede undervisningsmaterialer og udbrede kendskabet til eksisterende materialer

Undervisere på erhvervsuddannelserne oplever ofte at mangle egnede undervisningsmaterialer, hvilket kan afholde dem fra at undervise så meget i iværksætteri, som de måske ønsker.

Styrke efteruddannelse af undviserne

Mange undervisere oplever at mangle viden om og erfaringer med iværksætteri, hvilket kan bibringes med målrettede initiativer, der skal klæde undviserne bedre på til at undervise i iværksætteri.

Søge inspiration til forskellige former for undervisningsforløb

De forskellige erhvervsuddannelsers specifikke behov betyder, at iværksætteri med fordel kan inddrages i undervisningen på forskellig vis, fx igennem temadage, valgfag eller inkubatormiljøer, hvor eleverne fx kan deltage i et faciliteret forløb/miljø uden for ordinær skoletid.

Overvej, hvordan eleverne på erhvervsuddannelserne forberedes til eventuelt at starte virksomhed på et senere tidspunkt

Det er ikke altid, eleverne finder undervisning i iværksætteri relevant, når undervisningen finder sted. Nogle faglærte oplever at få brug for viden om iværksætteri, når de på et senere tidspunkt beslutter at starte virksomhed. Dette behov kunne opfyldes ved at give eleverne kompetencer til selv at opsøge relevant viden eller ved at tilbyde relevante kurser, som kan gennemføres efter endt uddannelse, fx via efteruddannelsessystemet.

Undersøge mulighederne for, at iværksætteri skrives ind i fagmålene for relevante erhvervsuddannelser

Mange undervisere angiver formuleringen af fagmål som en væsentlig barriere for at undervise i iværksætteri. Hvis ønsket er at styrke undervisning i iværksætteri, kan man med fordel undersøge, om det er meningsfuldt at skrive emnet ind i fagmålene for de pågældende uddannelser.

07

Litteratur

Børne- og Undervisningsministeriet 2018: "Fra folkeskole til faglært"

<https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2018/nov/181122-ny-aftale-baner-vejen-fra-folkeskole-til-faglaert>

Børne- og Undervisningsministeriet 2021: "Unge søger ungdomsuddannelser ligesom sidste år"

<https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2021/mar/210325-unge-soeger-ungdomsuddannelser-ligesom-sidste-aar>

DEA 2018: "Opsamlingsrapport: Hvad driver unges uddannelsesvalg"

<https://www.datocms-assets.com/22590/1586163882-opsamlingsrapporthvaddriverungesuddannelsesvalg.pdf>

Lederne 2019: "Hver tredje iværksætter har en erhvervsuddannelse"

<https://www.lederne.dk/presse-og-nyheder/analyser-og-undersogelser/uddannelse/hver-tredje-ivaerksaetter-har-en-erhvervsuddannelse>

ROCKWOOL Fonden 2015: "Iværksættere er de mest produktive"

https://www.rockwoolfonden.dk/app/uploads/2016/01/NB_november2015_DK_iv%C3%A6rks%C3%A6ttere_WEB-1.pdf

DEA

INDUSTRIENS FOND

FONDEN FOR ENTREPRENØRSKAB
MEDLEM AF JA WORLDWIDE